

ВЕЛИКА СРБИЈА

LA GRANDE SERBIE

БРОЈ 10 сент.

Уређује ОДБОР

БРОЈ 10 сент.

ЛИСТ ИЗЛАЗИ СВАКИ ДАН ПО ПОДНЕ

ПРЕТПЛАТА ИЗНОСИ:

Месечно 3 франка, тромесечно 9 франка, годишње 36 франка

ОГЛАСИ СЕ ПРИМАЈУ ПО ПОГОДБИ

РУКОПИСИ СЕ НЕ ВРАЋАЈУ

Стан уредништва

улица Колумбо 33 Солун.

ДОГАЂАЈИ У РУСИЈИ

Петроград, 22. марта

Принцип који води нову руску владу јесте да се чврсто организује победа која је однешена над старим режимом. Овај се принцип мора манифестовати у свима доменима.

Одбори индустријалаца, радећи за војску, истичу у једном манифесту да би победа Немачке била бојазан за успостављање старог режима. Они, према томе, моле раднике да употребе сав свој напор да би прибавили војсци муницију која јој је потребна, да одложе своје захтеве и да не издају своју браћу који се боре у рововима.

Берн, 22. марта

У једном врло значајном чланку о руској револуцији «Ноје Цирхер Цајтунг» истиче факат, да људи који су на челу овог покрета представљају елиту руске интелигенције. Питање је — додаје лист — да својим последицама, руски покрет неће имати обрт у унутрашњој политици Немачке.»

Пред сломом Турске

— Поводом Енверове посете у Берлину —

Посета Енвер паше у нем. генералштабу, која пада у време тешких турских пораза у Азији пада јак у очи. Берлински листови саопштили су кратком белешком, да је Енвер паша стигао у Немачку, да конферише са канцеларом и Хинденбургом. О циљу ове посете и о теми питања, која је отомански министар претресао са немачким шефовима није пала ниједна реч у целој немачкој штампи.

При свем том из аустријске штампе сазнаје се нешто више о овој изненадној и мистериозној посети. Бечки „Цајт“ вели, да је Енвер паша отпутовао у Берлин, да регулише важна питања своје земље. Између осталих питања, поменути лист нарочито указује на проблем британског и руског напредовања у Азији, услед којег је Енвер похитао у Берлин, да се тамо посаветује о ситуацији.

Положај отоманске царевине постао је у последње време врло критичан. Поставши прост вазал Немачке, Турска је морала слепо извршивати наредбе немачког генералштаба, на штету својих најближих интереса. Док су њене покрајине систематски експлоатисане за рачун Немачке, њене трупе су разбациване по разним европским бојиштима, и све већа су разголићавани њени азијски фронтови. Турске трупе бачене су

их је намамила и обманом увукла у велики европски конфликт. Анархија, која је увек тињала у отоманском царству, почиње да узима шире размере. Енвер паша се оптужује, да је виновник уласка Турске у рат. Огорчене против њега огромно је у Цариграду, као и у целој Турској. За све несреће Турске на њега се свлађује одговорност. Један телеграм из Цириха јавља да су и сами Младотурци устали против Енвер паше коме пребавују, да је Турску довео до ивице пропасти и да је целу земљу предао у руке Немцима.

Овакво стање објашњава циљ Енверове посете у Берлин. Турски министар тражи данас од Немца да спасавају његову отаџбину. Међутим, ови су сами у ванредно тешком положају. Они, који су сами лишили своју савезницу њених најбитнијих животних потреба и који су отоманске трупе употребили за своје борбене фронтове, не могу извесно указати никакву помоћ Турској у њеној тешкој војној ситуацији.

Турска је данас остављена потпуно сама себи. Њено унутрашње стање очајно је. Економска криза постала је веома акутна. Народ је изгубио сваку веру у Немачку и у исход рата. Турске трупе изгубиле су свако расположење за борбу. Њихов морал пао је на најнижи степен. Фронтови, од којих зависи судбина Турске јак су угрожени. Док се у Месопотамији Турци повлаче испред победоносних британских трупа, руске армије потискују Турке са севера, а борбе у Египту окрећу се све неповољније по отоманску војску. Коначан слом Турске приближује се постепено и сигурно. Није далеко тренутак, када ће спојене руско-британске трупе залупати на капије Цариграда. То ће бити крај турске самосталности, пропаст једне застареле и преживеле државе, која свом својом прошлосту испада из оквира културних народа. Јасно је, да ће отоманско царство бити прво, које ће се срушити под страховитим ударцима Савезничког оружја.

Руски народни покрет

Опширан извештај о догађајима у Петрограду (4)

Свака доказана издаја има да стане живота њеног виновника. У свима најдирљивијим драмама, које су одигране у царској позоришту Марија нема ниједне сцене, која би се дала упоредити са оном, која се одиграла пред тим позориштем по подне, када је полиција са крова зграде осула митраљеску ватру на народ у скверу. Полиција је исто тако пуцала и из тамнице Литовски и трупе са улице одговарале су плотунима. Ускоро су тамница Литовски и суседна зграда полиције, које леже са обе стране позоришта биле жртве пламена. Војници су већ били оборили браниоце ових зграда. И овде, као и по другим тамницама, нађени су многобројни полицајци, прерушени у заточенике.

Ј. Бублинов, који је привремено био постављен за министра саобраћаја упутио је циркулар чиновницима свих линија, наглашавајући им да сигурност целе земље лежи у њиховим рукама. Комесари извршног комитета увели су у своје руке остала министарства.

Пиковник Енгелхарт, члан Думе предузео је команду над петроградским гарнизонам. Командант Петропавловске тврђаве предао је команду над овом националистичком посланику Шунонну, коме је истовремено изјавио, да гарнизон тврђаве прилази народном покрету.

Док је Извршни Комитет Думе приводио у дело свој план, одушевљење за покрет препорођаја Русије захватило је нагло све друштвене слојеве. Народно одушевљење достигло је свој врхунац у уторник. По улицама сретале су се гомиле људи, које су се при првој појави револуционарних војника упуштале у бурне манифестације. Цео Петроград знао је већ развој догађаја, који су коментарисани на најразноврсније начине. Најзанимљивији проблем био је: »шта је са Царем?« Знало се, да је отпутовао у главни штаб. Масамма је владао неки недољиви страх од реакције. Тако жељно очекивани препорођај Русије био је на помолу. Русија прескаче векове у једном тренутку.

Социјалисти су у први мах унели извесну пометњу у догађаје. Они су у уторник издали једну распаљиву прокламацију која је донекле отежала задатак Думе. Али, после саветовања са Извршним Комитетом Думе, њихови шефови су при-

шли одлучно покрету и признали Нову Владу под условом да се изврше општи избори за једну уставотворну скупштину. На тај начин и последњи елементи Думе изјаснили су се отворено против старог режима. Самим тим фактом покрету је био осигуран коначни успех, Руска револуција, чији су први симптоми избили у понедеоник 27. фебруара, била је већ близу триумфа после три дана, 1. марта.

У среду је наставаљено хапшење истакнутих германофила, као и осталих угледних и утицајних личности, које су могле сметати покрету. Генерал Кноринг одбио је, да иде у Думу. Он и његов вратар, наоружани револверима, пуцали су на војнике, који беху дошли да ухапсе генерала и убили су два војника. Услед отпора убијени су и генерал и његов вратар. Леш генералов одвучен је до кеја и бачен у реку.

Кућа графа Фридриха, пошто је из ње све однето, запаљена је. Графова жена однета је онесвесљена од потреса и страха. Њена кћи, грбавка, успела је да побегне, али је пронађена и обе жене су затворене. Граф Фридрих напустио се тада у свити цара Николе, у главном штабу.

Истовремено ухапшен је и бивши председник владе г. Геремикин, који се дао од војника одвести у Думу без икаквог отпора.

(Наставиће се)

НОВА РУСИЈА

Одјек руског покрета у Енглеској

Петроград, 22. марта

Говорећи на једном митингу који је приређен у част новог руског режима, изјавио је викионт Брис: »Има у руском покрету три занимљива факта, ради којих вас молим, да ми се придружите и да честитамо народу слободне Русије.

1. Дан благодсти, који карактерише револуцију. Никад се тако велика револуција није извела са тако мало силе и крви.

2. Нова унутрашња политика, која тежи ка укидању не само свих угњетачких снага, већ преноси једнакост права и слободе и на све остале гране словенске расе.

Извесни извори скоро су разумели ову акцију. Две државе још је ивиу појмиле: Немачка и Аустрија. Али Русија је видела

и схватила овај велики принцип и она га је прокламовала у незаборавним данима.

3. Концентрација напора и духа народног ка истом циљу: поразу Немачке. Ту је велика потреба, и за Русију и за све Савезнике.

Нема сумње, да је у Русији већ много учињено за установљење уставне слободе, али ма како важан, тај задатак је данас мање хитан, него пораз Немачке.

Иако је аристократија пала у Русији, она је још моћна у Немачкој Аустрији. Зато би победа централних сила била фатална по руску демократију. Ми у Енглеској заборавили смо све наше партијске расправе да би само на победу мислили. Исто је и у Француској и у Италији. А ја сам уверен, да ће исто тако бити у Русији.

Говорник је за тим говорио о вредности руске војске, о њеним демократским осећањима и изразио је наду, да ће се напори свих руских грађана и Савезника задобити победом.

На закључку, рекао је еконт Брис: »Рат, који водимо јесте рат демократије и слободе. Ми, Енглези, поздрављамо улазак у концерт слободних народа, демократије слободне Русије и не само што јој желимо победу, већ исто тако еру слоге и напретка у славној будућности.«

На истом митингу изјавио је председник Васпитног одељења г. Фишер: Ја поздрављам нову руску владу, као групу људи, који су решени да рат приведу срећном крају и да народ Велике Русије уведу у еру политичке слободе. Ја верујем, да срећа, која је долазила услед наше популарне владе, биће и срећа Русије у што је могуће пунијој мери. Верујем, да ће народ, тако богато обдарен у музички, књижевности и науци, народ који у својим селима и својим покрајинским скупштинама — земствима — има клице једне популарне владе бити способан да се одржи на узаном и тешком путу, оивиченом с једне стране неродом, а с друге очајањем.

Са ратних фронтова

Са солунског фронта

Француски коминике

Солун, 22. марта

Јуче је била канонада и пушчана ватра са прекидима. Пешачки сукоб није било. Енглески су авијатичари бомбардовали у четири маха претпрошле ноћи немачку ескадрилу аероплана у Удову. Јуче десет немачких аероплана бацили су бомбе на станицу Вртекоп и на енглеску болницу која се налази на 1500 метара од станице.

Француски коминике

Париз, 22. марта

Источно и западно од Соме, после јаког бомбардовања, француске су трупе напаале немачки положај који се пружа од Елин-д-Целона до Овзе. И поред оштрог отпора Немца, Французи су постигли свуда своје објективе и заузели су на фронту од 13 километара једну серију добро утврђених потпорних места. Заузети су многи висови јужно од Урвилера и села: Далон, Живекур и Серизи. Јужно од Елете Французи су на-

ставили своје напредовање у области Лафо-а. Немци су избацили на Ремс 2000 грама ата. Било је жртава.

Париз, 22. марта

(доцније)

Француске су трупе одбиле немачки покуш тај напада на положаје на сектору Сеп-д-О. Ноћ је прошла на асталом фронту на миру.

Руски коминике

Петроград, 22. марта

Западни фронт. — Јужно од Илукста, на обема странама железнице, непријатељ је после јаке артиљеријске припреме, напао на наше положаје и пробио наше ровове, али је одмах одбачен на трг против напада на бајонет. У пределу Велбали, Шалвоа — Војина (35 врста југ. ист. од Владимира Волинског) после артиљеријске припреме и бацања бомби и мина непријатељ је напао на наше положаје и заузео наше ровове, али је отеран на бајонет. Знатније напади непријатељеви у пределу Пустомити (сев. од Војина) одбијени су такође.

Румунски фронт. — Пушка-

рање и сукоби извидница.

Кавказски фронт. — 14 марта, у току бомбардовања Дорикоса, један наш хидроплан погођен је у резервоар бензина и спустио се у воду. У истом тренутку пилоти п. поручник Сергејев и подофицир Тур смотрише једну турску једрилицу и отворише на њу митраљеску ватру. Турска посада напусти једрилицу. Пошто су узели бусолу и митраљез са свога апарата, пилоти га потопише и укрчаше се на једрилицу. Пошто су се дуго борили са буром стигли су најзад на полуострво Царлијато, одакле су се торпиљером вратили у Севастопољ.

Енглески коминике

Лондон, 22. марта

У току јучерашње борбе југо-источно од Арата, наше су трупе заузеле село Хенен. Предвече одбијен је један немачки напад. Јужније заузети смо село Месени и шуму Раисоа. Наши су одреци извршили успешан напад према Арасу. Наши су топови оборили два немачка вероплана који су пали у наше линије. У ваздушној борби оборена су четири немачка вероплана а два су приморана да се спусте на земљу. Шест наших апарата нестали су.

Руски покрет

Манифестација у Петрограду

Петроград, 22. марта

После манифестације Петерховске дивизије, литвански пук, под командом капетана Петровског, дошао је прејуче пред палату Тауриде да поздравља Провизорну Владу. Председник Думе, г. Рођанко отпоздравно је пук као и г. Мурнов који је скоро приспео из Ачинска у име посланика Думе који су за време старог режима протерани. Пук је поздрављен и капетан Андрејев делегат 127 пешачког пука који је дошао са фронта да присуствује пратњама Оних који су погинули у току револуције. После измене говора пук је продефиловао поред Тауриде уз ичтонирање марсељезе.

По одласку литванског пука, 18 пешачки пук дошао је пред Думом. Дружани су многи патриотски

говори, тошло поздрављајући пук и позивајући га да храбро брани слободу нове Русије. Нарочито су говорили три војника који су дошли са фронта проузроковали живо одушевљење. Један је од њих узвикнуо: »Ја вам доносим топле поздраве одваших другова за дело које сте извршили. Војска, која се бори на фронту, моли ме, да вам саопштим да ће продужити борбу до последње капи крви против заједничког непријатеља, док се ви борите овде за самосталност народа и градите неразрушимим темељ слободе.«

Немачка култура

— Врхунац дивљаштва —

Париз, 22 марта

Из извештаја г. Шерона, сенатора Калвадосе о немачким злочинствима који данас излази званично, могу се изнети неколико факата који ће обавестити свет о такозваним војним немачким потребама да би извинили своје ексцесе. 11 фебруара, један немачки официр под фирмом финансијског делегата из Берлина, дошао је код г. Бриера баикара у Новајену, и захтевао је да отвори касе. Г. Бриер је одбио. Војници су онда почели да обијају касе и таке су Немци однели све што је било у каси. »Мени је наређено да испразним касе, рекао је официр — и испразнио их.«

Г. Ришар, пекар, не узимајући учешћа ни у каквој манифестацији, и посматрајући са капије своје куће како преврћају француске заробљенике, убијен је једним метком у трбух.

Г-ња Далбек, која је одбила да да пиће једном немачком пијаном војнику убијена је сместа.

5. фебруара Немци су одузели од родитеља и силом одвели 80 девојака и поред Јаукања и Јецана.

У Новајену Немци су узели једној жени синчића од 14 година. Један француски виши официр изнео је, према сазнању један значајан разговор немачког команданта места у Хаму. Посматрајући једну девојку од 16 година рекао је: »Ово је за мене.«

ВАЖНЕ ВЕСТИ

Париз. — Преко Базела из Берлина стигле су следеће информације: Сутра улази у жијот у Немачкој закон о подели штофа који тачно предвиђа број и природу одећа на које сваки Немац има право. Један човек по томе закону добија: 1 прскалут, 2 прстука, 6 марамница, 3 дневне кошуље и три пара гаћа. Једна жена: 2 костима за радне дане и један за празнике, 1 хаљину, 4 кецеље 6 марамница, 4 дневне кошуље и 4 пара гаћа. Други један закон предвиђа да се не сме употребити више од 3 метра штофа за једно мушко одело.

Париз. — Барош Шони, коју су Немци евакуисали, уништена је потпуно. Пре него што отпутује, команда је прегледала своје становништво, које је било постројено под јаком кишом на друму. У томе су се реду налазили и болесници. Резултат овог поступка је да је педесет између њих умрло. Немци су забрали и одвели са собом око тридесет жена између којих је и једна девојчица од 13 год.

Цирих. — »Журнал де Женев« дискутујући изјаве генералисима Кедроне министру Барзилују каже да према овим изјавама војна ситуација је много промењена од прошле године, што чини: ако аустро-немачка војска покуша офанзиву она ће наићи на тешкоће на које није мислила.

Цирих. — »Франкфуртер Цуртунг« пише: Сам рат је револуција која из основа мења све у свету и ствара нов ред. У Петрограду револуција је оборила владу; у Немачкој ће се учинити са владом онако како је Кејцелар уверавао.

Лондон. — У Доњем Дому, посланик Кинг упитао је да ли је истина да је било смртних случајева у старој Грчкој, услед глади.

Секретар министарства спољних послова одговорно је да вести које су по томе кружиле у Јануару месецу нису званично потвђене.

»Велика Србија« прима огласе по умереној цени

ФЕЛТОН

Душ. О. Лукић

Кајмакчалан

Кајмакчалане, горди, високи и снежни Кајмакчалане, што својим белим врхом параш небеса! Узалуд си леп, узалуд висок, узалуд бео као лабуд и узалуд будним оком већ осам месеци пратиш подвиге српске војске. Узалуд си у своју камени утробу сахранио читава брда душманских костију. Тебе ипак не воле, тебе мрзе и од тебе бегају, грудима крчећи себи пут, наши ратници.

Заиста чудновата је његова судбина! Србин је на Косову изгубио царство, па ипак он побожно гази по Косову, бојећи се да не увреди иструлеле

кости палих витезова. Србин је на Чегру изгубио крваву киту Јунака, па ипак он пева песме о крвавом Чегру.

А Кајмакчалан? Њему је било додељено да буде пазорница првих борби за ослобођење; његово име чуло се далеко преко плавих мора и жарких пустиња, а »победа на Кајмакчалану« славил се на свима светским језицима и он је, горд са своје славе, очекивао да постане чувенији од Арарата и славнији од Олимпа.

А где! Њега нико не воли, њега мрзе и од њега бегају... Сећам се добро. Српска војска

полази на фронт. Војска одевена свежа и наоружана, па весело гази солунским улицама, иззивајући дивљење радозналих грађана солунских. И ништа није мутило срећу старих ратника до с времена из време мисао да иду на »Кајмакчан« — како су га војници звали.

— »Кажу да је то брдо веће од нашег Рудника. На њему нема божије травке, јер је на њему сам камен. А стрм је колико једно брдо, те само коза по њему може ићи; снега на њему има и о св. Илији, тако су га војници описивали...«

Још тада се зачала мрњија према гордом, високом и белом Кајмакчалану.

А кад насташе врели дани августа и са њима бесна навала Бугара на бескрслу војску, тада су они са његовог врха

задавали дубоке ране проређеној војсци.

— »Све би добро било да нема овог пустог »Кајмакчана«, са кога те рђе виде чак до Солуна. Не можеш се прикрити а да те са те пустиње не виде«, проклињали су ратници високи Кајмакчалан.

Кад се бес варвара скрши о гвоздене мишице осветника и када, понесени крилима победе, полетеше плави редови Јунака своје огњишту, ударише својим челичним грудима о твоје камење и окрвавише га.

Ја знам добро, ја о сећам да је горди Кајмакчалан тада ужасно патио што је морао невољно служити бездушним Бугарима као непробојна бусија. А ратници су засипали његове бедеме својим костима, бојили ружеом краљу сиво камење његово и

кршили душманску силу, док не отворише вратнице за доминину.

То беше величавствен дан гордог брега. Име његово слављило се у свима журналним светским, а слава његова достиже славу Вердена.

Но кратковечна је слава његова била. Јер војници без отаџбине мишљаху да их од ње одваја само он и зато весело росише крвљу крхљаву вегетацију Кајмакчалану. Па кад га једном оставише иза леђа, они се весело кренуше напред, бацајући му захвалне пољупце.

Али он, као стари мађионичар, као каква мистична сенка као зао дух — он увек бегао иза њихових леђа!

— »Само да нам је једном одмаћи од овог проклетог »Кајмакчана«, па ми се чини да би

Дневне вести

Апотекар. приправници.

Господин Министар Унутрашњих Дела решењем својим СБр. 213, од 15. марта ов. год. одлучио је да се свима апотекарским приправницима, време проведено у току овога рата по војним апотекама, било у позadini, било на фронту, запосленим по амбулантним или болничким апотекама, има признати и урачунати у апотекарско-приправничку службу по показаним уверењима војних претпостављених власти, тако да и они, по исслужењу законом предвиђеног рока, стичу право на полагање тироциналног испита.

У исто време Господин Министар Унутр. Дела одредио је комисију за полагање тироциналиума. Кандидати имају поднети пријаве са уредним уверењима Санитетског Одељења Министарства Унутрашњих Дела до 1. маја тек. год. закључно, а испитивање кандидата извршиће се у току месеца маја ове године.

Из канцеларије Санитетског Одељења Министарства Унутрашњих Дела К.С.Бр. 216. 21-ог марта 1917. године, у Солуну.

Бразилија пред ратом.

Из Рио-д Жанейро јављају да ће ускоро у Бразилији избити догађаји који ће имати за мотив рат. Јавно мишљење тражи прекид дипломатских односа са Немачком.

Српска Потрошачка Задруга

Издавање намирница за месец март т. г. почиње од 21. т. м. На ово се скреће пажња члановима да припадајуће намирнице изузму до краја овог месеца.

Цена земље у Мађарској.

»Пешти Напло« доноси ову белешку: «Из Новог Сада јављају: Пре неки дан је један италијан бечки поседник купио 4 јутра и 19 кв. хвати обраће земље за 52000 круна. Дакле јутро земље плаћао је 13100 кр. Никад у Мађарској нису скупље платили земљу.»

Види се, да је и сам народ почео да сматра Аустро Угарску за пропаду земљу. Није зем-

ља тако поскупела, већ неће народ круне.

Енглеска граматика

Дата је у штампу »Граматика енглеског језика«, коју је по (Корзину и Велвуду), Израдио Ђорђе Петровић, учитељ и бив. порезник уз сарадњу рез пешад. поручника г. Јована Т. Тодоровића, школског надзорника. Књига ће изнети десет штампаних табака, а цена ће јој се одредити доцније. Поред свих граматичких правила у овој књизи цео први део посвећен је искључиво изговарању појединих слова из енглеске азбуке, а у додатку се налазе примери из разне кореспонденције енглеског језика.

У опште књига је удешена и марљиво сређена тако, да ће сваки, који се буде њоме служио, па ма и мање школске спреме био, лако моћи приступити изучавању енглеског језика.

Како је материјал у данашње доба веома скуп, то се мора водити рачуна о броју примерака, који ће се штампати, те с тога се моде заинтересовани да похитију са поручбином. За поручбину треба се обраћати непосредно писцу који је као тумач у »Општој Енглеској Болници« бр. 38 у Мјакри.

Објава

Председници и деловође општ. судова као и чиновници самоуправних тела, који се налазе као избеглице на грчкој територији, а ван војне обавезе, да се одмах јаве Владином Комесарима, или јаве своју тачну адресу са назначењем: њиховог звања, места службовања, време од када је у томе звању, колико има месечне систематичне плате.

Из канцеларије Владином Комесара, 10 марта 1917. године бр. 848. у Солуну.

Српске цигарете македонски специјалитет.

Управа Државних Монопола израдила је и пустила у продају, искључиво за српску војску, цигарете »Македонски специјалитет« од једног грама без писка.

Ове ће се цигарете за сада продавати у лепим кутијама од по 100 комада, по 7 драхми или 1000 комада по 70 драхми.

Позивају се.

Да изволе предстати овоме Консулату ради извесног посла и то:

Г. г. Јанићије Ложићковић и Коста Марковић.

Из Канцеларије Краљ. Срп. Ген. Консулата у Солуну 21. марта 1917. год.

Читуља.

Са болом у души извештавам своје сроднике другозе и пријатеље да је мој добри отац Коста Т. Поповић трговац и окружни посланик и бивши дугогодишњи председник општине Гор. Трешничке, ср. азбуковачког окр. подринског, пре извесног времена преминуо у Горњој Прешници. Тодор К. Поповић, председ. општ. Гор. Трешничке, наредник санитет бр. 24.

Помен.

Драгутин Петковић, из Неготина, приредиће на дан 26. ев. мца. у 10 часова, у цркви у Мјакри, полугодишњи помен својем брату поч. Николи Петровићу, бив. учитељу у Плавни, окр крајински.

Моле се пријатељи и другови покојникови да дођу и присуствују овом тужном помену.

Благодарност.

Приложили Владином Комесарима:

Г. Живојин Вујадиновић из села Росића 50 драхми да се подели на десеторо српске деце сирочади избеглица, а за покој душе његовом брату од стрица Милану Вујадиновићу редову, пешаку који је погинуо јуначки за своју отаџбину.

Г. Иван А. Ивановић резервни поручник 20 драхми да се подели сиротним српским избеглицама у Избегличком Логору.

Војници Добровољци - Југословени 200.50 драхми да се подели сиротним српским избеглицама а коју су суму новаца сами између себе прикупили.

Г. Милош М. Јаџић поручник 25 драхми за рањенике, место шестомесечног помена његовome брату Рајку М. Јаџићу нареднику митраљеског одељења који је погинуо 13 септембра 1917 год. на Кајмак-Чалану.

Владини Комесари и овом

приликом изјављују у име сиротних српских избеглица и рањеника своју благодарност дао-родавцима.

Из Канцеларије Владином Комесара 17 марта 1917 године. Бр. 833,969 970, — Солун.

ПОСЛЕДЊЕ ВЕСТИ

Са нашег фронта

— Српски званичан извештај — Солун, 22. марта. Ништа важно.

Царскоје Село — Берлин

Петроград, 22. марта
Истрага, вођена на основи најважнијих обавештења у преписци царице са Протопоповом донела је откриће једног безжичног телеграфа у палати у Царском Селу, с којим се могло општити са Берлином.

Једнодушност Русије

Петроград, 27. марта
Савет изасланика војних радника у Ревалу изгласао је једнодушно резолуцију, да се оружје не сме положити, док немачки милитаризам не буде сломиен.

Скуп оффицира Украјине држан у Кијеву усвојио је резолуцију односно јединства свих украјинских земаља са слободном Русијом

Слободе Финске

Лондон, 22. марта
Г. Балфур, мин. спољ. послова објавио је, да је руска влада издала манифест, којим успоставља потпуно фински устав. Поништене су све наредбе, којима је слобода Финске била осакаћена. Дата је потпуна политичка амнестија и обећава се нов административни облик и нов устав Финској. Г. Балфур је додао: »Фински народ држи, да ова прокламација остварује све његове жеље. Парламент цену високо овај акт руске владе.«

Немачка тражи мир!

Лондон, 22. марта
Телеграми из Хага јављају, да је немачка влада изјавила полузванично: Понуда мира Немачке од 28. новембра још је отворена и влада је увек готова да узме учешћа на конференцији мира.

Телеграм из Берлина јавља: Из Беча јављају, да граф Чернини поклања пере сличним осећањима.

Ови погледи изложени сусветематски у берлинској, минхенској и бечкој штампи.

»Морнинг Пост« одбацује овну предлог мира, као тежњу, да се дође до примирја.

Америка пред ратом

Лондон, 22- март
Телеграми из Вашингтона јављају, да је састанак конгреса очекиван са огромним одушевљењем. Односно одлука конгреса нема сумње код обавештених кругова.

Чак и сенатори опструкционисти, који су прошле седнице чинили опозицију, објавили су јавно, да ће у случају објаве рата помоћи председника. Сенатор Стои изјавио је: »Ако конгрес одлучи објаву рата нико га неће потпомоћи боље од мене.«

Дописник »Дејли Телеграфа« јавља из Њу-Јорка: »Опште је осећање, да се ништа не може постићи, ако се рат предузме са бојазни. Банкарн изјављују, да ће свим средствима и утицајем настојати да придруже Сјед. Државе Споразуму и да су они намерни ставити у борбу све своје снаге, док се мир не постигне поразом тевтонских армија.«

Према другим телеграмима, расте покрет ради стварања велике војске, која ће се послати у Француску.

Један телеграм из Њујорка јавља, да је г. Флуд, председник одбора за спољ. политику у парламенту изјавио јуче, да ће он признати, да постоји ратно стање, али да неће објавити рат, да би за то свалио одговорност на Немачку.

Сифилис и све венеричне болести лечи са потпуним успехом

директор болнице венеричних болести у Солуну

Д-р Арист. Христовулу

прима у својој клиници од 3 до 6 и по час. по подне. Улица Егнатија бр. 314.

био код куће, говоре војници певно гледајући маглом увијену силуету Кајмакчалане.

И наста серија окршаја. Падаху једна за другом чуке, камењари и утврђени висови. Пролли се крв потоцима а јуначки гробови изаху се као цвеће по ливади. Само да се одмакне од клетог Кајмакчалане! Али он је увек ту. Узалуд се ратници после сваке борбе и после сваког успеха окрећу назад да одмере своја дела:

— Па ми нисмо ништа напредовали. Ено се опет види »Кајмакчан«.

Деси се кад — кад да се његов бели врх скрије иза какве чуке и тада су ратници весели. »Хвала Богу, кад једном одмакосмо од оне пустиње!«

Али зла коб његова одмах ии разбије заблуду он се у-

каже у својој вечито белој одећи, као ноћна утвар, а ветар тужно засвира с његових урвина, доносећи уморним борцима снег и лед.

САОПШТЕЊА

Обавештајни Биро Срп. Црв. Крста у Солуну позива ради предаје новца и саопштења:

Г. д ра Васу Михаиловића Пољанског.

г. Аврама Фрајденфелда писара.

г. Перу Биберчива обвезника и г. Вељка Симовица обвезника, добровољца.

Младену и Вељи Банићу. Јавите ми одмах вашу адресу да бих вам доставио писмо од куће. Сви су здрави у Лесковцу (Марава), само у великој нов-

чаној оскудици. Траже да им се пошаље новац преко Балканске Банке — Лесковац. Поздравља вас Мика Николић благајник Железни. Дирекције в. п. бр. 999.

Николу Госпоновића, благ. срп. брод. Друштва, Родољуб. Ковачевић, окр. подшумар да јави своју адресу Србиславу Ковачевићу в. п. 315.

Моли се сваки ко шта зна о Кости Орановићу да јави на адресу Кости Николићу подпоручнику официрски депо Мјакра.

ПОШТА ЗА СРБИЈУ

Милева, удова поч. Алексе Милоновића из Ниша, ул. Хајдук Вељкова бр. 202, извештава се да су њена кћи Персида

и зет Никола Цветковић машиновођа здрави са Јовом и Чедом. Мика, Миче и Драги здрави су у Француској. До данас о теби и сестрама ништа не знамо. Јавите се.

Мица Гавриловић, Душанова 45 Београд, Благоје, кум Бора, Веља, Росулук, Влајко бакалин и Милан Маричин здрави су, поздравље свима Душан.

Капетан Крста Никић из Рудника јавља за нижеименована лица да су живи и здрави:

Из села Живковаца: Павле, Петроније, Милутин и Лазар Марковићи.

Из села Драсоља: Радисав и Павле Ристовићи, Спасоје Радонјичић, Периша Ракић и његова браћа и Витомир Ђосић.

Из села Јарменоваца: Живота Васић, Чедомир и Љубомир Миливојевићи, Данило и Љубомир

Ристићи. Видосав М. Косовац, наредник 3. чете 1. батаљона бр. 40, извештава Мицу Марјановић Горњи Милановац да је жив и здрав и моли за извештај о њој и осталима.

Косару Станковић, Шуматовачка 21, Ниш, извештава Рада Радовановић да је здрав и пита за њу, Соју и мајку; да се јаве на пошту бр. 999

Војислав М. Бранковић редов. бат. Број 88. извештава своју сестру Олгу Срет. А. Стојиљковића у Алексинцу да је здраво заједно са зетом Сретом.

Јоксим Д. Петровић мар. болничар Број 711. извештава свога оца Драгу Петровић да је здрав. село Бунаре Јагодина.

Сретен Анђелков, марвени болничар бр. 711, извештава своју кћер Видосаву Срет. А. Стојиљковића у Алексинцу да је здрав и моли да му пише.

Нове књиге

Дошле су из штампе и пуштене су у продају ове књиге:

Са српског фронта. Од Ђ. Лазаревића. Цена 0'50 д.

На помолу. Од Ива Типика. Цена 1'50 д.

Косово или Бој на Косову 1389. год. у народним песмама. Цена 1. дин.

Цвеће. Српска читанка. Приредиле Љубица Карчевићева и Василија Качандовићева. Цена 0'70 д.

Ружа. Српска читанка. Приредиле Љубица Карчевићева и Василија Качандовићева. Цена 1'50 д.

Књиге се могу добити:

1) Код издавача Николе Л. Бриџа, новинара, у уредништу «Велике Србије» у Солуну, на чију се адресу треба обратити и за распродају;

2) Код г. С. Стефановића цариника, на служби при Финансијској Делегацији у Солуну;

3) У продавници српских књига уз ресторацију «Београд» у Солуну;

4) На фронту овлашћен је г. М. Богдановић, фотограф, да скупља претплату и врши поручбине.

У ПРВОЈ ПРОДАВНИЦИ СРП. КЊИГА

М. Ристивојевића
у СОЛУНУ

улица Ники бр. 35., на кеју уз ресторан «Београд»

Могу се добити:

Српске књиге:

»На Помолу«, 1'50.
»Са српског фронта«, 0'50.
»Косово српске нар. песме« 1'—
»Сећање на отаџбину« 1'—
»Српске ратне песме« 1'—
»Тешко ли је робљу робовање« 0'30
»Спомен мишарске победе« 0'30
»Српска Читанка Ружа« 1'50
»Српска Читанка Цвеће« 0'70
»Беседе Игумана Методија« 0'50
»Антихрист истинито прорицање у 1600 г.« 0'30.
Српски Календари

РЕЧНИЦИ СТЕВОВИЋА:

Српско-француски
Француско-српски
Срп.-франц. и Франц.-срп. повезани уједно.
Цепни фотографисани франц.-српски.
Речници за почетнике
Први корак ка франц. језику
Србин у Француској
Најпотребнији разговори француски
Најпотребнији разговори талијански.

Част нам је ставити до знања српској војсци и српској публици, да смо у Солуну, морско пристаниште — кеј, улица Ники 35, отворили

СРПСКУ РЕСТОРАЦИЈУ „БЕОГРАД“

где се кувају само српска јела, а нарочито недељом српска гибаница.

Потрудили смо се и набавили чиста природна вина талијанска, француска и грчка а такође и француски и грчки коњак.

За сваки дан: гулаш, љулбастија и пржена риба за доручак од 8 сати пре подне.

Јела чисто српска са свињском машћу.

Сервирање банкета прима по умереној цени.

Препоручујући се српској војсци и публици молимо је за посету.

С особитим поштовањем,

Ђира Васић, трг. Београђанин.
Васа Златаревић, ресторатер.

Талијански магацин

У улици Франк 32, отворен је талијански магацин и снабдевен војничким потребама — профитантом.

Продаја искључиво савезничким трупама.

ПРОДАЈА У ТАЛИЈАНСКОЈ МОНЕТИ
а у осталој по курсу.

Улица Франк бр. 32. — Солун.

ГОСПОДО!

Препоручујемо Вам да и даље пушите само цигарете из прве и највеће фабрике цигарета

„САЛОНИКА“

Каиро — Александрија — Солун

Најбоље и најкусније цигарете и дуван свих врста.

Награђена првом највећом наградом на изложби у Филаделфији

На продају у свима дуванциницама, нарочито „Миродато“ и дуван за луле.

ФАБРИКА ЦИГАРЕТА

„НЕСТОС“

НАЈВЕЋА НА ОРИЈЕНТУ — 500 РАДНИКА

Специјалитети:

Нестос Кики	дин.	1'---
„ Гиубек	„	0'80
„ Јаки	„	0'65
„ Аџрос	„	0'50

Париска хируршка зубна клиника

Др. Х. Салтиел и С. Арама

Са париског универзитета

Најмодернији зубно-технички радови извршују се у кратком року и најсолидније.

СОЛУН, улица Птоломеон 37, угао
улице Венизелос 97.

Српско Трговачко Друштво А. Д. СОЛУН

Улица Победе бр. 11, на кеју до биоскопа „Пате“.

Обавља све банкарске, трговачке и транспортне послове.

Врши обичне и телеграфске новчане исплате за Србију, Швајцарску и све Савезничке државе.

Са положаја може новац да нам се упућује у свима монетама поштанским упутницама.

Уз сваку пошиљку треба нам јавити тачну адресу коме има новац да се упути.

Прима новац на штедњу и чување.

Друштво стоји под непосредним надзором Краљ. Срп. Владе и Врховне Команде преко нарочито одређеног делегата.

Обавештења бесплатно.

УПРАВА.

СПЕЦИЈАЛИСТА ЗА УНУТАРЊЕ БОЛЕСТИ

Др. АЛЕКСАНДРИДЕС

Управник болнице за заразне болести

Прима свакога дана од 11—12 пре и од 5—6 по подне у француској апотеци ул. Франк бр. 35. — у згради француске болнице — а од 2—4 по подне у своме стану, ул. престолонаследника Ђорџа бр. 35. — упоредно ул. са булеваром краља Константина.

Поткожна убризгавања Неокатвразма као и новог француског препарата „Галил“ противу сифилиса.